

Adferdsdesign for kildesortering

Johannes Daae - Fagansvarlig for Økodesign - Grønt Punkt Norge

30% av energien brukes på å koke vann som ikke blir brukt

I Storbritannia utgjør dette 1,27 TWh per år

Innsamlet plastavfall pr. innbygger i store byer og noen områder på Østlandet. 2017

Kommune/region	Renholdsselskap	Kilo pr. innb. innsamlet	Plastordning
Stavangerreg. (13 komm.)	Ivar IKS	18,0*	Hentet/sent.sort**
Romerike (10 komm.)	Romerike Avfallsforedling IKS	17,7 *	Sentralsortering
Vestfold (7 komm.)	Vesar – Vestfold avfall og ressurs AS	13,1	Henter
Øvre Romerike (4 komm.)	Øvre Romerike Avfallselskap IKS	9,6	Henter
Drammensreg. (9 komm.)	Renovasjonss. for Drammensreg. IKS	9,3	Henter
Indre Østfold (7 komm.)	Indre Østfold Renovasjon IKS	9,2	Henter
Moss (5 komm.)	Movar IKS	8,7	Henter
Asker		8,6	Henter
Bærum		8,3	Henter
Trondheim	Trondheim Renholdsverk AS	8,1	Henter
Kongsberg		7,7	Henter
Nes, Akershus	Esval Miljøpark Nes KF	7,4	Henter
Hallingdal	Hallingdal Renovasjon IKS	7,0	Henter
Bergensomr. (ni komm.)	Bergensomr. inter. renov. AS (BIR)	7,0	Henter
Fredrikstad		4,3	Henter
Sarpsborg		3,8	Henter
Oslo	Renovasjonsetaten	3,4	Optisk sortering

100 g
296 kcal
5,2 g
1,1 g

The packaging can be separated and recycled according to the local recycling rules. The front consists of 50% paper/50% plastic and the back of 100% plastic.

Parasta ennen/ Najlepiej spożyć przed/ Па
siaz iki/ Годен до:

05-2025

IMPROVED PACKAGING

35%

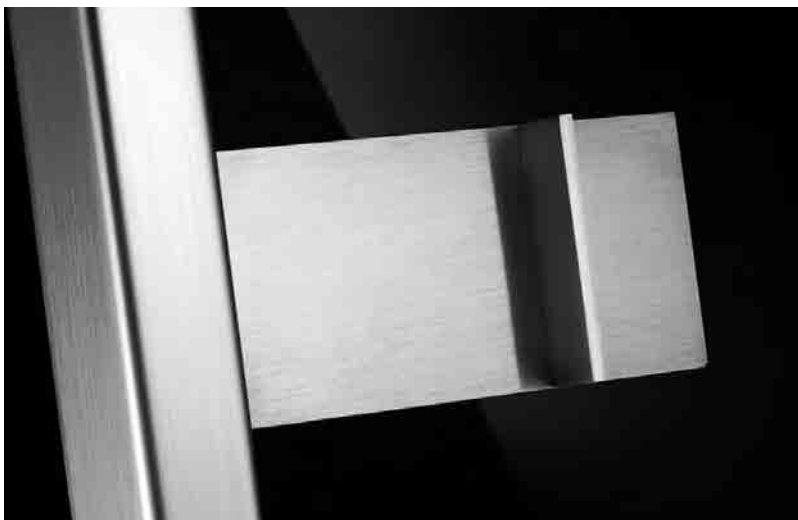
LOWER CO₂
IMPACT.

READ MORE ON THE BACK!

A

3

electronic

super

2

4

5

6

8

°C

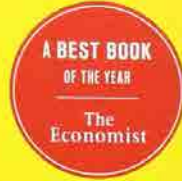
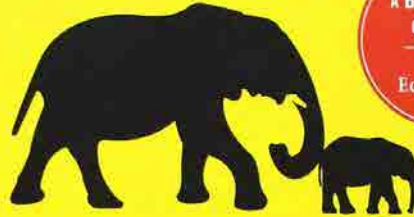
Flasken er i 100%
resirkulert materiale.
Både flaske og kork kan
resirkuleres.

Tøm flasken,
fjern plastfolien og
kast begge deler i
plastavfallet.

RIV HER
for å fjerne folien

A NEW YORK TIMES Bestseller

Nudge

Improving Decisions About
Health, Wealth, and Happiness

Richard H. Thaler and Cass R. Sunstein

Revised and Expanded Edition

"One of the few books I've read recently that fundamentally changes the way I think about the world." —Steven D. Levitt, coauthor of *Freakonomics*

D'oh, the donuts are way over there.

Think I'll have fruit

My cunning choice architecture will soon have Homer eating healthy.

THE NEW YORK TIMES BESTSELLER

THINKING, FAST AND SLOW

DANIEL
KAHNEMAN

WINNER OF THE NOBEL PRIZE IN ECONOMICS

"[A] masterpiece... This is one of the greatest and most engaging volumes of insights into the human mind I have read." —WILLIAM SAUNDERS, *Financial Times*

THE 2 SYSTEMS

READINGGRAPHICS
ACTIONABLE INSIGHTS IN ONE PAGE

System 1 (Fast Thinking)

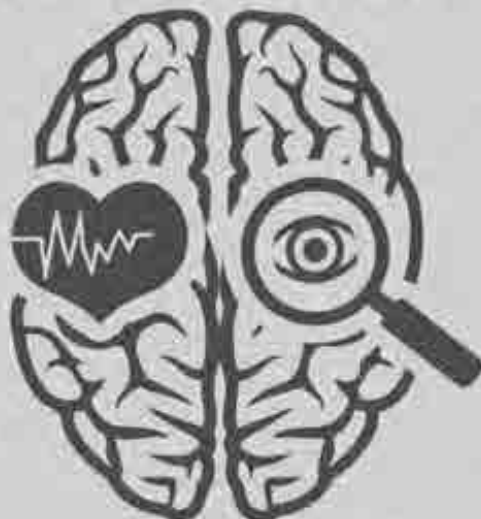
Continuously scans
our environment.

Fast but error-prone

Works automatically
& effortlessly via
shortcuts, impulses
and intuition.

System 2 (Slow Thinking)

Used for specific
problems, **only if
necessary**

Takes effort to analyze,
reason, solve complex
problems, **exercise
self-control**

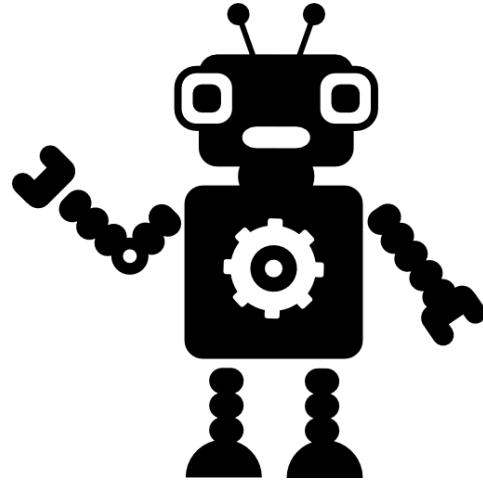
Slow but reliable

Homo sapiens
Human

Homo economicus
Econ

«People don't think how they feel, they don't say what they think, and they don't do what they say»

David Ogilvy

memory
stimulus
memory

belief
response
action

action
reaction

sensation
narrative

likeliness
feeling
emotion

emotion
dread

anxiety
judgment

longing
emotion
belief

viewpoint
impulse

sensation
thought

yearning
reflex

emotion
instinct

yearning
reflex

emotion
judgment

belief
attitude

dread
sensation

memory
association

action
judgment

emotion
instinct

fear
memory

behavior
experience

bias
attitude

impulse
urge

action
instinct

action
attitude

emotion
instinct

belief
attitude

similarity
impulse

behavior
stimulus

posture
reflex

likeliness
posture

reflex
urge

urge
reaction

urge
action

feeling
urge

dread
judgment

likeliness
narrative

posture
reflex

reflex
urge

perception
meaning

perception
meaning

fear
posture

dread
judgment

likeliness
narrative

posture
reflex

reflex
urge

perception
meaning

perception
meaning

emotion
stimulus

action
reaction

action
reaction

sensation
narrative

likeliness
feeling

emotion
dread

anxiety
judgment

memory
stimulus

belief
response

action
reaction

sensation
narrative

likeliness
feeling

emotion
dread

anxiety
judgment

action
longing

belief
response

action
reaction

sensation
narrative

likeliness
feeling

emotion
dread

anxiety
judgment

emotion
longing

belief
response

action
reaction

sensation
narrative

likeliness
feeling

emotion
dread

anxiety
judgment

emotion
longing

belief
response

action
reaction

sensation
narrative

likeliness
feeling

emotion
dread

anxiety
judgment

behavior
experience

bias
attitude

impulse
urge

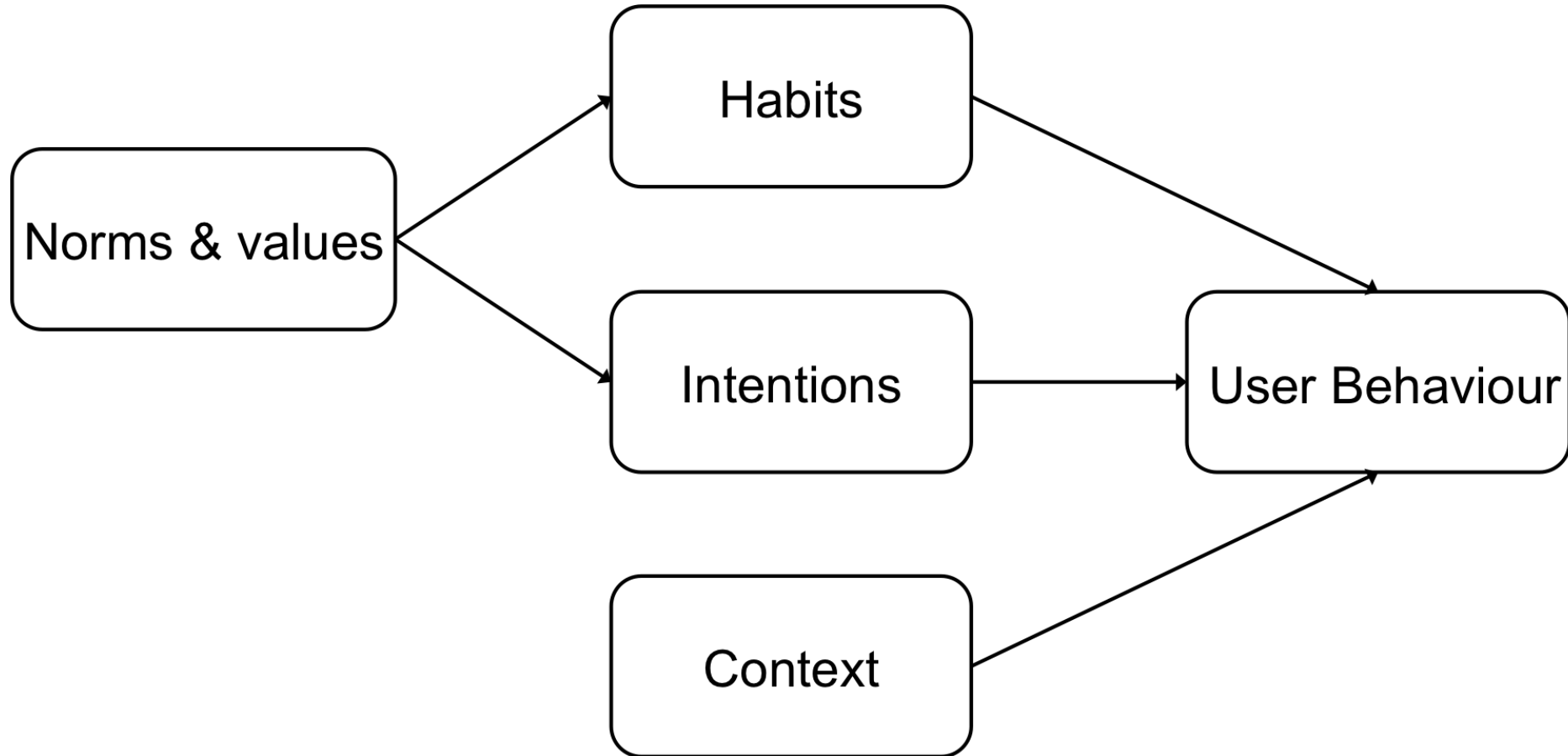
action
instinct

action
attitude

emotion
instinct

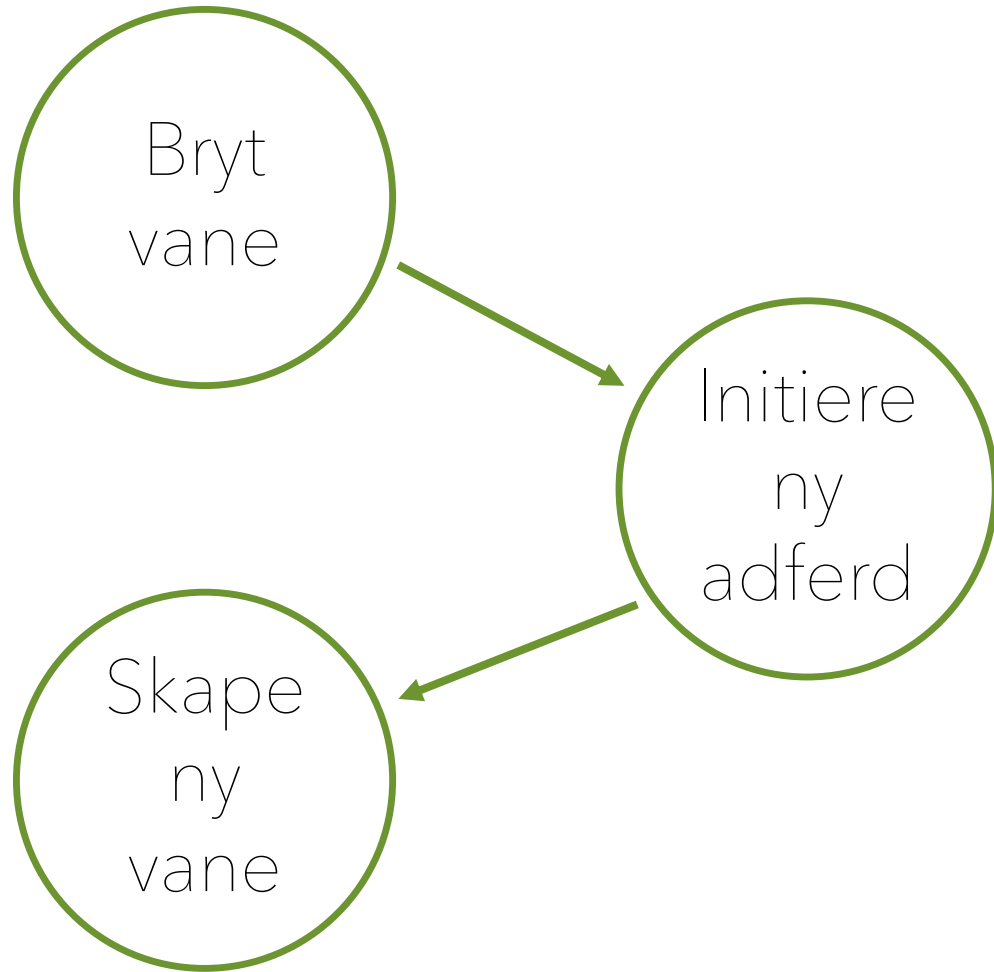
belief
attitude

The Comprehensive Action Determination Model

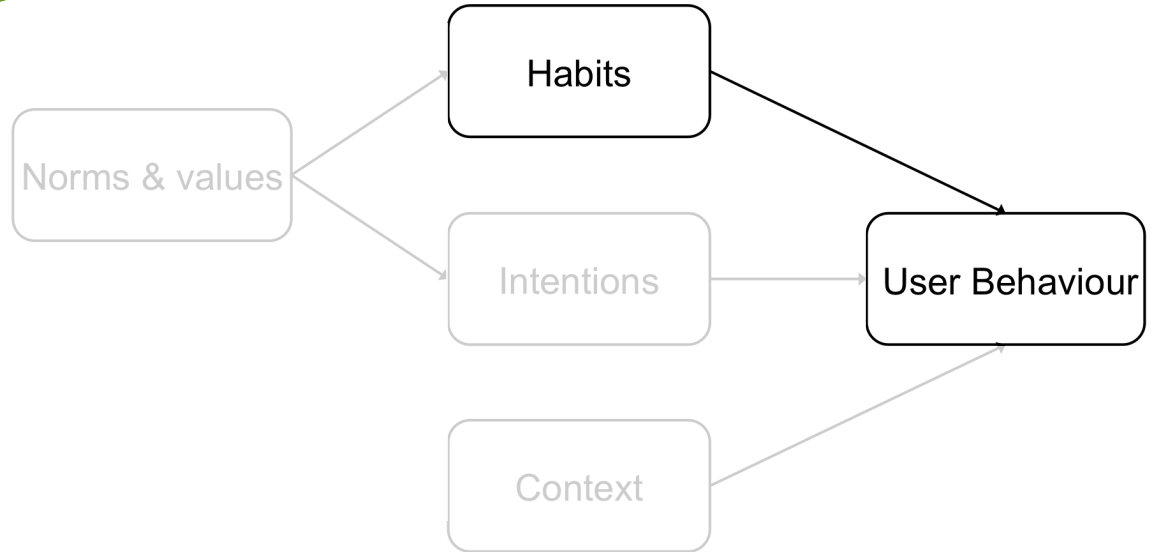
Habit is habit,
and not to be
flung out the window
by any man, but
coaxed downstairs
a step at a time.

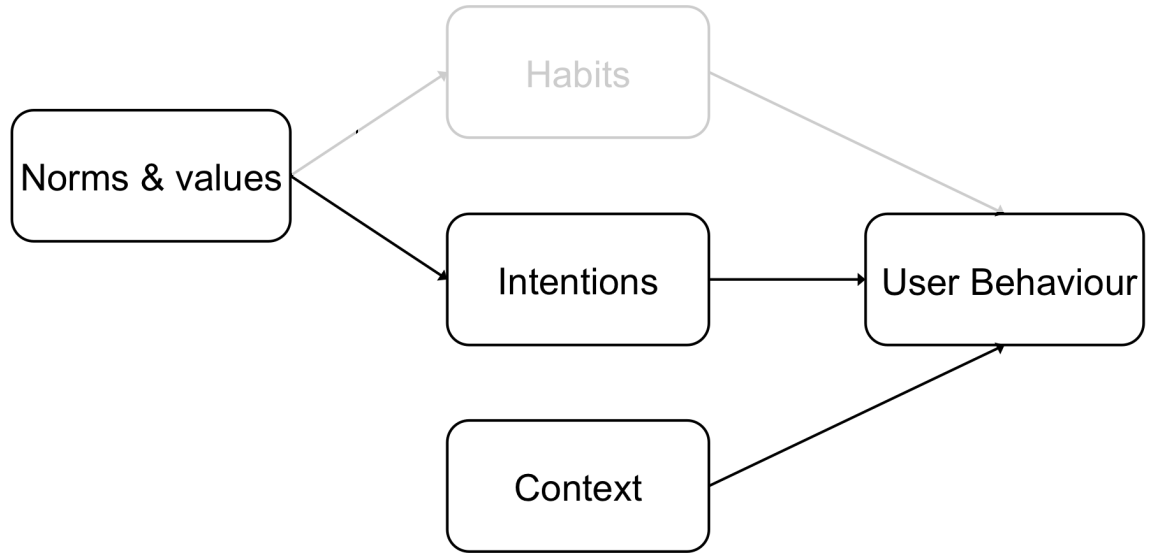
MARK TWAIN

Bryt
vane

Krev oppmerksomhet
Ny opplevelse

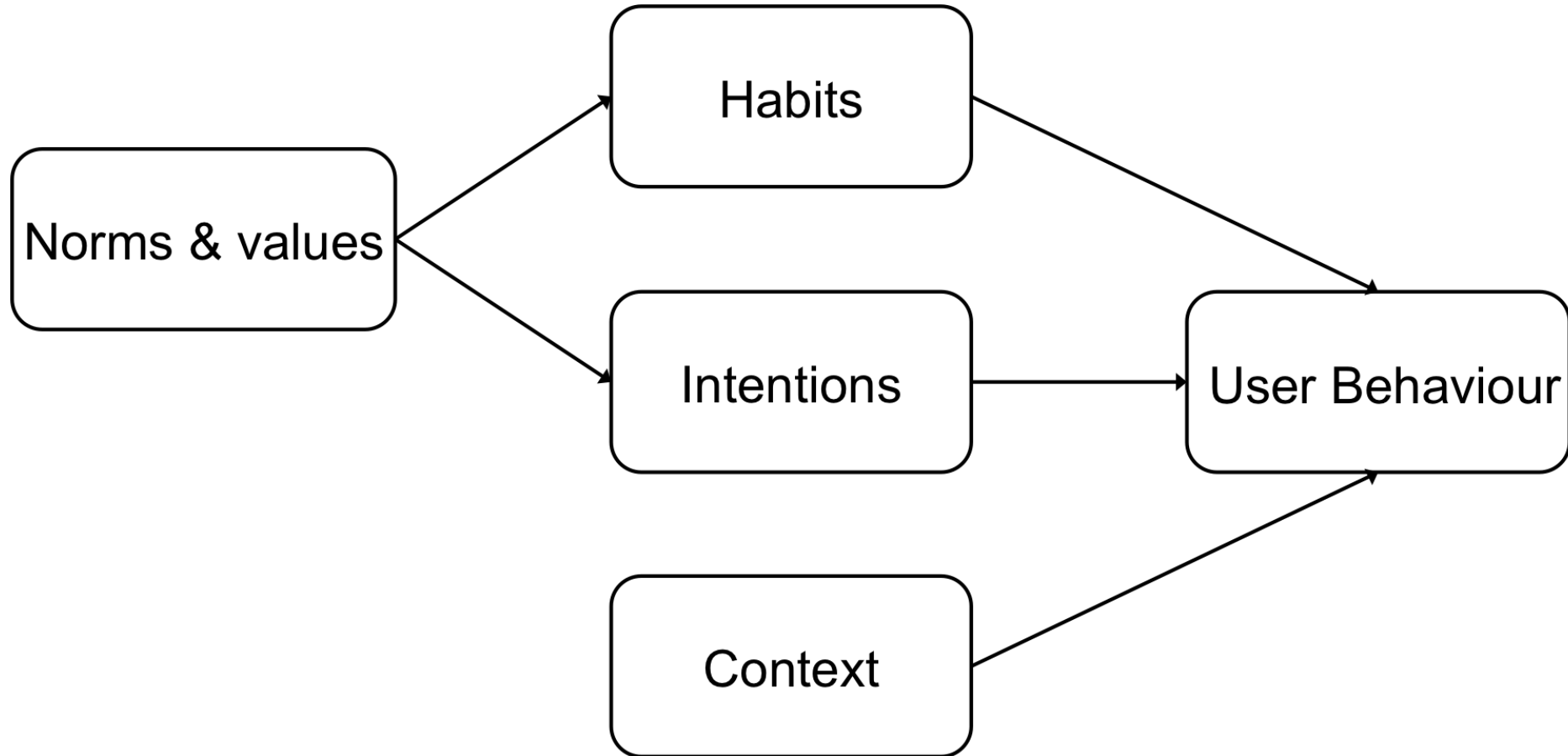
Initiere
ny
adferd

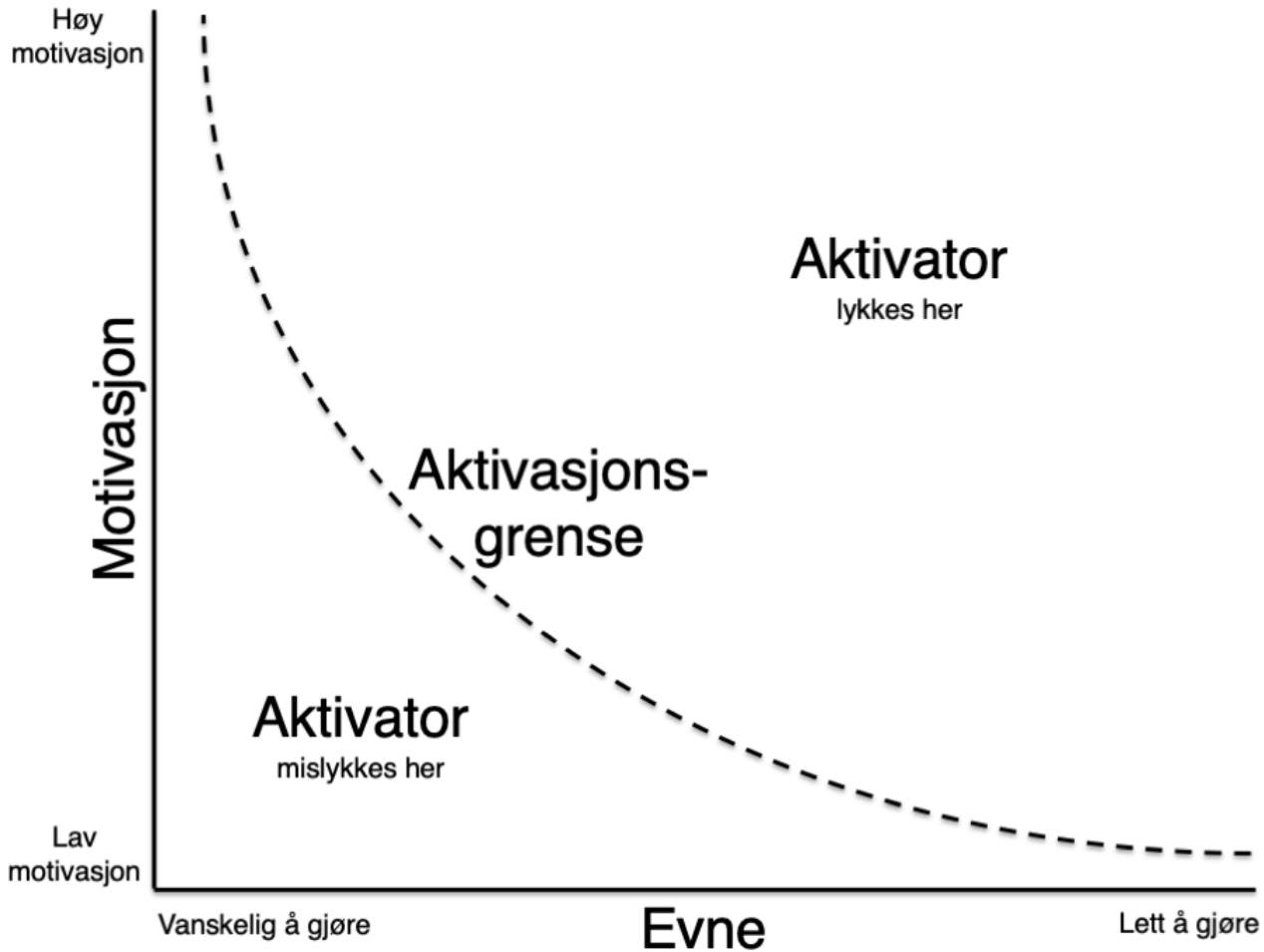

Positiv opplevelse
Repetisjon
Stabile forhold

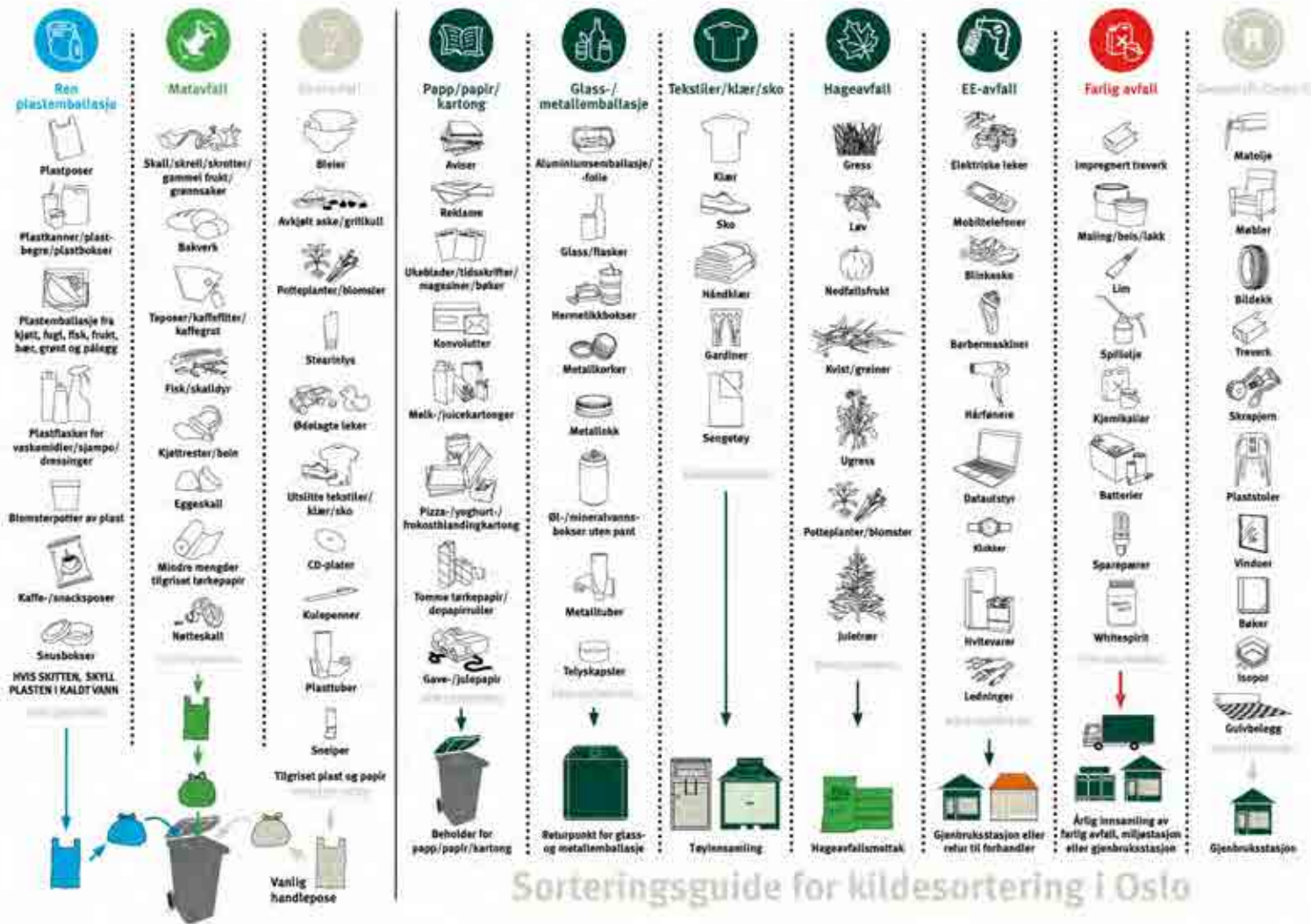
	GREEN Do new behavior	BLUE Do familiar behavior	PURPLE Increase behavior intensity	GRAY Decrease behavior intensity	BLACK Stop existing behavior
 DOT One time	 GREEN DOT <i>Do a new behavior one time</i>	 BLUE DOT <i>Do familiar behavior one time</i>	 PURPLE DOT <i>Increase behavior one time</i>	 GRAY DOT <i>Decrease behavior one time</i>	 BLACK DOT <i>Stop behavior one time</i>
 SPAN Period of time	 GREEN SPAN <i>Do behavior for a period of time</i>	 BLUE SPAN <i>Maintain behavior for a period of time</i>	 PURPLE SPAN <i>Increase behavior for a period of time</i>	 GRAY SPAN <i>Decrease behavior for a period of time</i>	 BLACK SPAN <i>Stop behavior for a period of time</i>
 PATH From now on	 GREEN PATH <i>Do new behavior from now on</i>	 BLUE PATH <i>Maintain behavior from now on</i>	 PURPLE PATH <i>Increase behavior from now on</i>	 GRAY PATH <i>Decrease behavior from now on</i>	 BLACK PATH <i>Stop behavior from now on</i>

The Comprehensive Action Determination Model

Hvordan gjøre det lettere å
kildesortere?

Sorteringsguide for kildesortering i Oslo

Hva vil du kildesortere?

Skriv inn hva du vil sortere og vi forteller deg hvordan.

Finn returpunkt og
gjenvinningsstasjoner

Kildesortering i
din kommune

Smarte
løsninger

Hvorfor kildesortere?

[Emballasjetyper](#)[Nedlasting](#)[Language](#)

Emballasjemerking

En undersøkelse foretatt i den norske befolkning av Ipsos for Orkla (Sustainable life barometer 2019) sier 65% at det er vanskelig å vite om emballasjen kan resirkuleres eller ikke. Ved å merke emballasjen med riktig piktogram gir det forbrukeren svar og motivasjon til å kildesortere. På disse sidene kan du laste ned våre anbefalte merker med minstekrav til teksting. Du kan også få ytterligere veiledning fra oss til å merke emballasjen riktig.

[Last ned alle merkene her](#)[Emballasjetyper](#)[Drikkekartong](#)[Plastemballasje](#)[Glass- og metallemballasje](#)[Bølgepapp og kartong](#)[Ikke gjenvinnbar emballasje](#)[Grønt Punkt](#)[Emballasje i flere typer materialer](#)[Om emballasjemerking](#)

enerverdien

er beregnet fra melkens naturlige innhold av natrium.

temperatur: 0 °C - 4 °C.
Se påløst dato
innhold: 1 liter

Kartongen kan gjenvinnes med kork

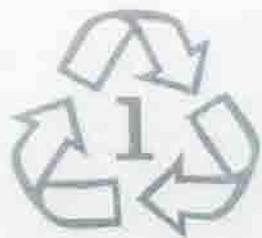

TINE Kundesenter
800 35 999
forbruker@tine.no
www.tine.no

*Se godkjenningsnummer i...

MIX
Kartong fra
sammestrukte klöder
FSC® C081801

I'm made from recycled PET bottles

How to recycle me

- 1 Roll
- 2 Tape
- 3 Recycle

I'm made from recycled PET bottles

How to recycle me

- 1 Roll
- 2 Tape
- 3 Recycle

I'm made from recycled PET bottles

made from PET bottles

How to recycle me

- 1
- 2
- 3

I'm

SUN BASKET

RESTAFFALD

HÅRD PLAST

BLØD PLAST

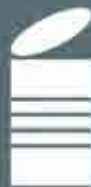
MAD- & DRIKKE-
KARTONER

PAPIR & PAP

MADAFFALD

METAL

GLAS

Yoggi
original 2%
BLÅBÄR

Yoggi®
original 2%
BLÅBÄR

SMÅK PÅ
BESÖK

Arla

Hvordan øke motivasjonen for
kildesortering?

Oslo kommune
Renovasjonsetaten

1,6 MILLIONER LITER DIESEL

til oslobussene, kan erstattes av
miljøvennlig drivstoff, hvis vi sorterer
bare halvparten av matavfallet vårt.
Husk: matavfall i grønn pose

Er du lurt på om
tilførselsting eller om
hvordan sortere i Oslo?
Matavfall i Oslo

www.oslo.no

Hvordan
får du dette

...til å bli
denne?

Putt den
i denne!

Alle
kan
trylle!

Alle kan trylle, fordi all glass- og
metallemballasje du leverer til
gjenvinning blir råmaterialer til nye,
fine ting. Takk for at du tryller!

Glåmdal Interkommunale
Renovasjonsselskap IKS

Casher inn 10.000 kroner etter å ha kildesortert melkekartonger

Finmarking trukket ut som vinner av Returkartonglotteriet.

KIM GAARE
kig@fd.no

Blant en enorm mengde melkekartonger fra land og strand, ble det nylig trukket opp en kartong samlet inn av Vefas IKS. På kartongen sto navnet til Roy Odin Isaksen fra Tverrelvdalen i Alta. Han er dermed vinner i Returkartonglotteriet og får en premie på 10.000 kroner.

Han har skyllet, brettet og stappet melkekartonger siden 1997, forteller han.

- Jeg har gjort dette siden lotteriet startet, men har vurdert å slutte å skrive på kartongene siden det aldri har blitt noen gevinst. Men gammel vane er vond og vende, så akkurat nå er jeg glad for at jeg skrev på kartongene, sier han.

Årlig gjenvinnes det 12.000 tonn drikkekartonger per år.

Legger du alle kartongene etter hverandre kommer du tur/retur Lindesnes-Nordkapp 20 ganger. Lotteriet har eksistert siden 1997. Hvert år trekkes det ut 124 vinnere som deler en pott på 1,6 millioner kroner, ifølge en pressemelding.

Avdelingsleder Geir Olsen fra Vefas IKS er glad for å være med på å belønne flinke kildesortere.

- Dette er helt klart en hyggelig del av jobben. Både organisasjoner, bedrifter og privatpersoner som er flinke til å sortere og levere inn kartongene sine kan bli belønnet for miljøinnsatsen, sier han.

Men den som egentlig vinner, er miljøet, ifølge Gunnar Moen. Han er ansvarlig for Returkartonglotteriet i **Grønt Punkt Norge**.

- Å gjenvinne brukte kartonger er langt mindre energikrevende enn produksjon av papir fra nytt trevirke. Derfor er gevinsten stor for miljøet når folk skyllet, bretter, og leverer inn kartonger, sier han.

	6	9	1		4	8	5	
	8	3	7	5		9		
4						7	6	5
6			4	2	5	3	9	8
8	9				3	4		1
3			9		1	2		
			5	8	7	1		
1	7			6		5	4	

NÅDELØS

4				3				9
5				1				
				6	3			
	6							
	9		8		5			
				4	2			7
				3	7		5	4
								1
	7				9			

Din plukkesaldo: **395 kroner**

Cash ut

Din bydel
har plukket
54 790 kg
plast i år

Takk for at
du har plukket
5,3 kg
plast i år

☞ Vis bildetekst

Hjem

Scan

Profil

Hjem

Scan

Profil

PLUKK APP

Slik skal de få oss til å pante plastavfall

Utgangspunktet var å bidra til å redusere mengden plast i havet.

ÅRS 2001

100% TMO

ÅTERVINN

och
BIDRA

till
en

BÄTTRE

Miljö

GRATTIS!

ÅR 2001. DEN 15/11/2001 ÅR 2001. DEN 15/11/2001
ÅTERVINN: DÄRFRÅN I KÄRLEKENS ÅR 2001
ÅR 2001. DEN 15/11/2001 ÅR 2001. DEN 15/11/2001

← Brukeren i kontroll

→ Produktet/ systemet i kontroll

Nudge

Thaler & Sunstein, 2008

Judges are more lenient after taking a break, study finds

Bottomless Bowls:
Visual Cues Bias Soup Intake

Herd behaviour

The path of least resistance

Optimism and over-confidence

Status quo bias

STØTT VÅRT ARBEID

Ved å gi litt - kan du være med
på noe stort!

500 kr

250

475

600

1000

BEHOLD

GI MANEDLIG

Gå videre

Sikker betaling

Heuristics - Anchoring

Loss aversion

Judges are more lenient after taking a break, study finds

Prisoners are more likely to be granted parole early in the day or after a break such as lunch, according to researchers

▲ Judges' breakfasts really may affect their decisions, new research suggests. Photograph: Sang Tan/AP

Emotions of decision making

Heuristics - Availability

Vs

Heuristics - Representativeness

Bottomless Bowls: Visual Cues Bias Soup Intake

Wansink, Painter & North, *Obesity Research*, 2005

Mindless choosing

Mental accounting

90% overlever

10 av 100 dør

Framing

Nordmanns vei 1

Sjåttidsvurdering

07.08.2014

Fornye avlesning: 735 988

Dato: 01.07.2014

Målnummer: 0006758812

Send melding/veiling

Forbruk

Boligprofil

Faktura

Avtaler

Borue

Kundeservice

Mitt forbruk

2014

Forbruk hittil i år: 13 052kWh

Sparetiltak basert på boligens strømforbruk og boligprofil

Fått tiltak

Mine tiltak (3)

Erstatte parafinkamin med luft-til-luft varmepumpe

Les mer

Jeg vil gjøre dette

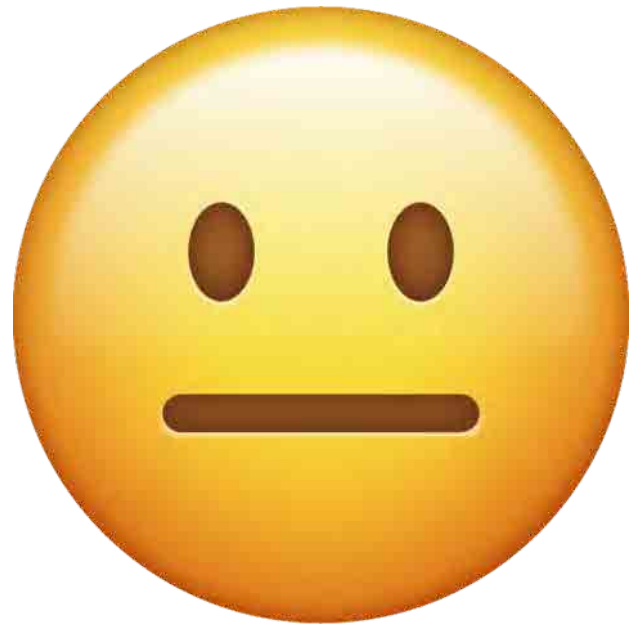
Tilgjengelig

Installer et varmesystem som regulerer romtemperaturen på natten og på dagtid når du ikke er hjemme

Les mer

Feedback

S M _ _

Third Edition

FOSTERING SUSTAINABLE BEHAVIOR

An Introduction to Community-Based Social Marketing

Doug McKenzie-Mohr

www.ublit.com

Community Based Social Marketing

1. Bestem hvilken spesifikk adferd du vil endre
2. Identifiser barrierer som forhindrer folk fra adferden og hva som vil motivere dem til å gjøre den
3. Utvikle strategier for å senke barrierene og øke motivasjonen
4. Pilot-test strategiene
5. Implementer og evaluer

Summary feed

Interlock

Can you give users a rep... what th... been... it...

Can you set... thing... action...

Angles

Can you slant or angle things so some actions are easier than others?

Some cigarette bins are sold to authorities using the sloping top as a feature, discouraging people leaving litter on top

match users' needs and abilities?

The Pain personal activity monitor suggests exercise regimes tailored to the user—something approaching the role of a 'personal trainer'

Design with Intent

101 patterns for influencing behaviour through design

Dan Lockton with ... Harrison

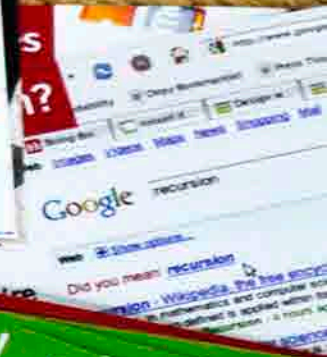
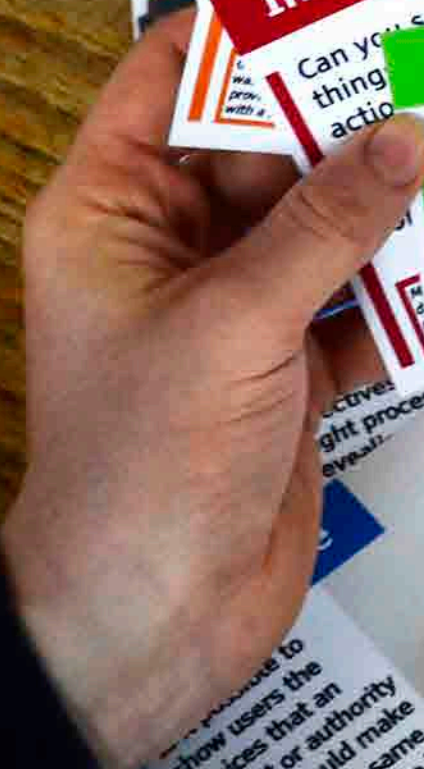
Positioning

Can you m... thing...

better option... users when it looks like making...

should

The Bevelled c... memory cards a... ensures that the... the wrong way ro...

Perceived affordances

Can you design the form of your system to suggest particular actions (or constraints on action) to users?

Reshaping the holes on bins to match the 'form' of different types of waste has been shown to increase recycling levels significantly

Spørsmål?

Johannes@grontpunkt.no